

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถธรรมของเทศบาล ตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย คือ ๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถธรรมของเทศบาล ตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักสังคหัตถธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๔. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักสังคหัตถธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ %) จำนวน ๓๘๐ คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยเทียบสัดส่วน (Proportional Multi-Stage Random Sampling) และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference) ในส่วนของข้อคำถามปลายเปิดที่แสดง ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) สำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์

จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผล

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปได้ ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนที่มาติดต่อราชการส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔ มีอายุระหว่าง ๓๖-๕๐ ปี จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๙ มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๒๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕ มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๑๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓ มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖

๕.๑.๒ ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อความประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๗$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอรรถจริยาและสมานัตตตา อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ด้านทาน พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตามหลักสังคหวัตถุธรรม ด้านทาน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๗$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๔๗$) ในข้อที่ว่า เทศบาลได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น อาคารสำนักงาน ที่จอดรถ ห้องน้ำ ฯลฯ อย่างเพียงพอ ส่วนในข้อที่ว่า เทศบาลได้ติดป้ายแสดงขั้นตอนในการติดต่อราชการ

ไว้อย่างชัดเจน และในข้อที่ว่า เทศบาลจัดให้มีการรับเรื่องร้องเรียนต่างๆ พร้อมกับดำเนินการฯ ติดตาม และรายงานผลต่อชุมชนทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน ($\bar{X} = 3.32$)

๒) ด้านปิยวาจา พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสัจจกตธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านปิยวาจา ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.54$) ในข้อที่ว่า ผู้บริหาร บุคลากร ปฏิบัติงานด้วยความ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีอัธยาศัยดีและเป็นกันเอง ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.25$) ในข้อที่ว่า ผู้บริหารฯ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการประชุม เช่น เรื่องที่มีผลกระทบต่อชุมชนโดยตรง

๓) ด้านอัตถจริยา พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสัจจกตธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านอัตถจริยา ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.46$) ในข้อที่ว่า เทศบาลได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานถูกต้อง รวดเร็ว เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.18$) ในข้อที่ว่า ผู้บริหาร บุคลากร มีความซื่อตรง ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนและหวังสิ่งตอบแทนใดๆ

๔) ด้านสมานัตตตา พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสัจจกตธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสมานัตตตา ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.55$) ในข้อที่ว่า เทศบาลจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.31$) ในข้อที่ว่า ผู้บริหารมีการกระจายงบประมาณ ในการพัฒนาชุมชนอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและตรงต่อความต้องการ

๕.๑.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตาม หลักสัจจกตธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสัจจกตธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สมมุติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน จากการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกันจากการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน จากการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน จากการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน จากการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านทาน

ปัญหา ประชาชนที่มาติดต่อราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ด้านทาน ในประเด็นเกี่ยวกับ ที่จอดรถไม่เพียงพอ ห้องน้ำไม่สะอาด มากที่สุด จำนวน ๙๖ คน รองลงมา

การช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาในเรื่องต่างๆไม่ชัดเจน จำนวน ๔๘ คน และรองลงมา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับภาคประชาชน จำนวน ๔๓ คน และน้อยที่สุด รับเรื่องร้องเรียนต่างๆ แล้วไม่ติดตามผล จำนวน ๒๔ คน

ข้อเสนอแนะ ประชาชนที่มาติดต่อราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ด้านทาน ในประเด็นเกี่ยวกับ สร้างที่จอดรถเพิ่ม และจัดจ้างพนักงานทำความสะอาดห้องน้ำ มากที่สุด จำนวน ๔๗ คน รองลงมา ใช้การสื่อสารในการแนะนำ ให้คำปรึกษาที่เข้าใจง่าย ชัดเจน จำนวน ๓๑ คน และรองลงมา ติดป้ายแสดงขั้นตอนในการติดต่อราชการให้ครอบคลุมและทั่วถึง จำนวน ๒๖ คน และน้อยที่สุด คือ ชี้แจงและติดตามผลในเรื่องที่ได้รับการร้องเรียน จำนวน ๑๙ คน

๒) ด้านปิยวจา

ปัญหา ประชาชนที่มาติดต่อราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ต่อการบริหารงาน ด้านปิยวจา ในประเด็นเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมของประชาชน มีน้อยมากที่สุด จำนวน ๘๔ คน รองลงมา การรับฟังข้อปัญหาต่างๆ ของประชาชนมีน้อย การ จำนวน ๗๒ คน และรองลงมา การชี้แจงถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของประชาชนมีน้อย จำนวน ๖๗ คน และน้อยที่สุด การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันน้อย จำนวน ๓๕ คน

ข้อเสนอแนะ ประชาชนที่มาติดต่อราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ด้านปิยวจา ในประเด็นเกี่ยวกับ ให้มีส่วนร่วมในการเข้าประชุมในเรื่องที่มีผลกระทบโดยตรง มากที่สุด จำนวน ๖๑ คน รองลงมา เปิดรับฟังข้อปัญหาต่างๆ ของประชาชนให้มากขึ้น จำนวน ๕๓ คน และรองลงมา ควรชี้แจงถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของประชาชนที่ควรได้รับให้มากขึ้น จำนวน ๔๒ คน และน้อยที่สุด ควรเพิ่มความถี่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน จำนวน ๓๓ คน

๓) ด้านอรรถจริยา

ปัญหา ประชาชนที่มาติดต่อราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ต่อการบริหารงาน ด้านอรรถจริยา ในประเด็นเกี่ยวกับ ขาดความกระตือรือร้นต่อการทำงาน เท่าที่ควร มากที่สุด จำนวน ๖๒ คน รองลงมา การทำงานมีความล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ จำนวน ๕๙ คน และรองลงมา ขาดทักษะในการทำงานร่วมกับภาคประชาชน จำนวน ๕๔ คน และน้อยที่สุด การใช้งบประมาณไม่คุ้มค่าและประหยัด จำนวน ๓๗ คน

ข้อเสนอแนะ ประชาชนที่มาติดต่อราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ด้านอรรถจริยา ในประเด็นเกี่ยวกับ ควรสนใจต่อการทำงานและใส่ใจในปัญหาของประชาชน มากที่สุด จำนวน ๕๑ คน รองลงมา ควรศึกษาและแก้ปัญหาให้ทันต่อสถานการณ์ จำนวน ๔๓ คน

และรองลงมา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับภาคประชาชน จำนวน ๓๗ คน และน้อยที่สุด ใช้จ่ายงบประมาณให้คัมค่าและประหยัด จำนวน ๓๗ คน

๔) ด้านสมานัตตตา

ปัญหา ประชาชนที่มาติดต่อราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อการบริหารงานในด้านสมานัตตตา ในประเด็นเกี่ยวกับ การจัดสรรงบประมาณไม่ทั่วถึง มากที่สุด จำนวน ๘๘ คน รองลงมา ขาดการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เท่าที่ควร จำนวน ๕๙ คน และรองลงมา การประสานงานกับชุมชนไม่ดีเท่าที่ควร จำนวน ๕๑ คน และน้อยที่สุด ขอบแต่่างกายตามสมัยนิยมที่ว้าบหวิว ดูไม่สุภาพเรียบร้อย จำนวน ๓๖ คน

ข้อเสนอแนะ ประชาชนที่มาติดต่อราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านสมานัตตตา ในประเด็นเกี่ยวกับ ควรจัดสรรงบประมาณกระจายให้ครอบคลุมแต่ละชุมชนมากที่สุด จำนวน ๗๒ คน รองลงมา ควรจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ จำนวน ๔๒ คน รองลงมา ควรประสานงานกับชุมชนในการปรับปรุงหรือพัฒนาท้องถิ่น จำนวน ๓๙ คน และน้อยที่สุด แต่งกายตามแบบฟอร์มที่กำหนด หรือที่ดูแล้วสุภาพเรียบร้อย จำนวน ๒๗ คน

๕.๑.๕ แนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังกัดวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังกัดวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านทาน พบว่า การบริหารงานด้านทาน เป็นการปฏิบัติงานหรือการบริการด้วยการ ให้คำแนะนำ เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือประชาชนให้มีความเข้าใจในขั้นตอนต่างๆ ที่ถูกต้อง รวมถึงการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาลที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง

๒) ด้านปียวาจา พบว่า การบริหารงานตามหลักปียวาจา เป็นการใช้คำพูดที่สุภาพอ่อนหวาน เป็นกันเอง เป็นการสนทนาที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดและเป็นเบื้องต้นก่อนขั้นตอนอื่นๆ ปียวาจานั้นจะต้องออกมาจากใจจริงและไม่ใช้อารมณ์ในการสนทนา

๓) ด้านอัตถจริยา พบว่า การบริหารงานตามหลักอัตถจริยา เป็นการทำประโยชน์นำตนไปเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อการบริหารงาน หรือการให้บริการด้วยความเต็มใจ เป็นกันเอง

อาสาเป็นธุระให้ตามโอกาสในการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ตามความเหมาะสม มีอัยยาศัยไมตรี ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นการสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี

๔) ด้านสมานัตตตา พบว่า การบริหารงานตามหลักสมานัตตตา เป็นการให้ความเสมอภาค เท่าเทียม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ปฏิบัติงานด้วยความใสใจ มีความเป็นกันเองและเป็นธรรม เป็นการสร้างความประทับใจต่อประชาชนที่มารับบริการ

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร บุคลากรและเจ้าหน้าที่ เอาใจใส่ต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย เป็นอย่างดี ซึ่งมีความสอดคล้องกับการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรม เพราะมีการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง และเมื่อพิจารณาตามปัจจัยส่วนบุคคล มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

๕.๒.๑ ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ตามหลักสังคหัตถุธรรม

ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรม โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านสมานัตตตา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรม โดยภาพรวม มากที่สุด ($\bar{X} = 3.43$) และในข้อที่ว่า เทศบาลจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.55$) แสดงให้เห็นว่า เทศบาลตำบลหนองหอยมีการบริหารงานโดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับองค์กร เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ด้วยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมในเทศกาลสำคัญและสันตนาการต่างๆ ร่วมกันในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกกร ชุติรัตน์^๑ ได้วิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามหลักสังคหัตถุ ๔ ของบุคลากรสำนักงานสรรพากรพื้นที่นครสวรรค์” ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

^๑ เอกกร ชุติรัตน์, “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามหลักสังคหัตถุ ๔ ของบุคลากรสำนักงานสรรพากร พื้นที่นครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของบุคคลากรสำนักงานสรรพากร พื้นที่นครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทาน ด้านปิยวาจาและด้านอัตถจริยาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสมานัตตตา อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพและอัตราเงินเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ **พระราชธรรมนิเทศ (ระบแบบ จิตญาโณ)**^๒ ได้กล่าวไว้ว่า สังคหวัตถุธรรมเป็นเครื่องประสานใจและเหนี่ยวรั้งใจคนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้อยู่ด้วยความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน ซึ่งได้แก่ หลักสมานัตตตา คือ การวางตนเหมาะสมกับฐานะ ปฏิบัติตนเสมอต้น เสมอปลาย ให้ความเสมอภาค

๒. ด้านทาน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยภาพรวม รองลงมา ($\bar{X} = ๓.๓๘$) และในข้อที่ว่า เทศบาลได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น อาคารสำนักงาน ที่จอดรถ ห้องน้ำ ฯลฯ อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๔๗$) แสดงให้เห็นว่า ประชาชนได้รับการบริการที่ดี มีความสะดวกและมีคุณภาพเป็นการบริหารจัดการตามหลักทานในแง่ของการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อประชาชนที่มารับบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พรกมล ชูบุญกุลพงษ์**^๓ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ด้านทาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับ ความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่คอยให้บริการเวลาเร่งด่วนและเพิ่มช่องทางการให้บริการมากขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ **พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต)**^๔ ที่กล่าวว่า สังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติ ซึ่งการอยู่ร่วมกันในสังคมหรือในหมู่คณะ จำเป็นต้องมีสิ่งที่จะมายึดเหนี่ยวจิตใจและประสานหมู่คณะไว้ให้เกิดความสามัคคีและเพื่อให้อยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข ตามหลักทาน คือการให้ ปันสิ่งของที่ควรให้ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

^๒ พระราชธรรมนิเทศ (ระบแบบ จิตญาโณ), **นิเทศธรรม**, (กรุงเทพมหานคร : อิมิเทรตติ้ง, ๒๕๕๖), หน้า ๑๓๒.

^๓ พรกมล ชูบุญกุลพงษ์, “การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

^๔ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), **ธรรมบุญชีวิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๐), หน้า ๑๓-๑๔.

เสียสละ แบ่งปันเฉลี่ยให้ เป็นการแบ่งปันเพื่อแสดงอหยาศัยไมตรี ผู้ให้ไม่จำเป็นต้องร่ำรวย หรือมีฐานะดีกว่าผู้รับเสมอไป

๓. ด้านปิยวาจา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยภาพรวม รองลงมา ($\bar{X} = ๓.๓๗$) และในข้อที่ว่า ผู้บริหาร บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส มีอหยาศัยดีและเป็นกันเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๓.๕๔$) แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานด้านปิยวาจา ได้รับการปฏิบัติอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ บุคลากร ทั้งนี้ การใช้ถ้อยคำที่ไพเราะ อ่อนหวาน ถ่อมตน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นการสร้าง ความประทับใจต่อผู้ร่วมงานและผู้อื่นได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูวินัยธรยิ่งยง ธมมมาโร^๕** ได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไห อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยาและด้านสมานัตตตา อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกันและเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้และมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลบางกะไหที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไห โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ **สมหวัง วิทยาปัญญานนท์^๖** ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารและผู้นำและผู้ปฏิบัติงานนั้น หากพบว่า ทำไมงานจึงไม่ค่อยสำเร็จ ให้พิจารณาดูคนในกลุ่มมีความสามัคคีเป็นทีมหรือเปล่า โดยทบทวนหลักสังคหวัตถุ ๔ เช่น มีการแบ่งปันกัน เอื้อเฟื้อกันหรือไม่ มีการสื่อสารกัน มีการปลอบใจให้กำลังใจ พลอยยินดีกันหรือไม่ มีการร่วมมือกันแก้ปัญหาหรือสร้างการสนับสนุนกันหรือไม่ และสุดท้ายการสร้างความมั่นใจ ร่วมทุกข์ร่วมสุขโดยไม่ระแวงซึ่งกันและกัน ระหว่างเพื่อนร่วมงานด้วยกัน ตลอดจนต้องพยายามกำจัดลักษณะปฏิสัมพันธ์ไม่ค่อยศรัทธาซึ่งกันและกัน ให้หมดไปโดยเร็ว

๔. ด้านอัตถจริยา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = ๓.๓๓$) และในข้อที่ว่า

^๕ พระครูวินัยธรยิ่งยง ธมมมาโร, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไห อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

^๖ สมหวัง วิทยาปัญญานนท์, **พุทธวิธีบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๐), หน้า ๗๓.

เทศบาลได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานถูกต้อง รวดเร็ว เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.46$) แสดงให้เห็นว่า ในการปฏิบัติงานให้มีความรวดเร็ว ฉบับใดมีความถูกต้องได้นั้น ต้องอาศัยเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกกร ชุติรัตน^๗ ได้วิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของ บุคคลากรสำนักงานสรรพากร พื้นที่นครสวรรค์” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของบุคคลากรสำนักงานสรรพากร พื้นที่นครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านทางด้านปียวาจาและด้านอัตถจริยา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสมานัตตตา อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพและอัตราเงินเดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ไม่แตกต่าง ส่วนบุคลากร ที่มีอายุราชการวุฒิสูงสุดทางการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ แตกต่างกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ประโยชน์ คูปต์กาญจนากุล^๘ ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเป็นผู้บริหารคนนั้น หากขาดธรรมมะแล้ว ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจะมีความสุข ไม่ได้รับความยุติธรรม เกิดความเดือดร้อนในที่สุดองค์กรก็จะอยู่ไม่ได้ ทั้งนี้มีหลักธรรมมากมายที่ยังคงทันสมัยอยู่เสมอและผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องดำเนินชีวิตและแนวทางการบริหารงานได้เป็นอย่างดี เช่น สังคหวัตถุ ๔ ซึ่งเป็นหลักธรรมอันเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของกันและกัน เป็นเหตุให้ตนเองและหมู่คณะก้าวสู่ความเจริญรุ่งเรือง

๕.๒.๒ จากผลการวิจัย การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากผลการวิจัย การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สรุปได้ ดังนี้

๑. จำแนกตามเพศ

จากผลการวิจัย ประชาชนที่มีเพศต่างกัน ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

^๗ เอกกร ชุติรัตน, “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของบุคคลากรสำนักงานสรรพากร พื้นที่นครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

^๘ ประโยชน์ คูปต์กาญจนากุล, (ผศ.ดร.), โครงการ “สร้างปัญญา ศรีธรรมาตติ”, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี : สำนักพิมพ์มติชน), ๒๕๕๘, หน้า ๓๖

ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน ไม่ได้แบ่งแยกความคิดเห็นหรือความร่วมมือในเรื่องของความเป็นเพศชายหรือเพศหญิง แต่เป็นการแสวงหาความร่วมมือทั้งหมดร่วมกัน ซึ่งบ่งบอกถึงความคิดมีอิสระในความคิด ในการตัดสินใจและสภาวะวิสัยที่รับบทบาท เพศชายและหญิงมีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน จึงไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ภาณุพล ภูเขา**^๙ ได้วิจัยเรื่อง “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพต่างกัน มีทศพิธราชธรรมกับการบริหารงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๒. จำแนกตามอายุ

จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ช่วงอายุของบุคคลหรือความแตกต่างกันของอายุ ได้บ่งบอกถึงประสบการณ์ที่ได้สะสมไว้ในแต่ละคน แสดงถึงความเป็นมืออาชีพ ซึ่งมีผลต่อความความคิดเห็นในด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาเอกมร ฐิตปณฺโญ (คงตางาม)**^{๑๐} ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลัก : สาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. จำแนกตามการศึกษา

จากผลการวิจัย ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษา ซึ่งบ่งบอกถึงคุณวุฒิทางการศึกษาของประชาชน มีผลต่อความคิดเห็นในการบริหารงานของเทศบาล

^๙ ภาณุพล ภูเขา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

^{๑๐} พระมหาเอกมร ฐิตปณฺโญ (คงตางาม), “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลัก : สาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๔.

ตำบลหนองหอย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระณปวร โฆสิตธมโม (โทวาท)^{๑๑} ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนะของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสถานีนามัย ในเขตอำเภอบางกรวย” ผลการวิจัย เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การใช้บริการ ระยะเวลาที่เจ็บป่วย สิทธิการรักษาพยาบาลและการได้รับข้อมูลข่าวสาร ด้านสาธารณสุข ต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ไม่แตกต่างกัน

๔. จำแนกตามอาชีพ

จากผลการวิจัย ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความหลากหลายในด้านอาชีพที่ประชาชนในเทศบาล ตำบลหนองหอย แต่ละกลุ่มได้ประกอบสัมมาอาชีพตามความถนัดของตน แต่ความแตกต่างได้ส่งผลและเป็นปัจจัยส่งเสริมในการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งบ่งบอกถึงประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวินัยธรยิ่งยง ธมมมวโร^{๑๒} ได้วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไห อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลบางกะไห แตกต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไห โดยรวมไม่แตกต่างกัน

๕. จำแนกตามรายได้

จากผลการวิจัย ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สภาวะเศรษฐกิจที่มีผลต่อการดำรงชีวิตประจำวัน รายได้ต่อเดือน

^{๑๑} พระณปวร โฆสิตธมโม (โทวาท) “ทัศนะของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสถานีนามัยในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๓.

^{๑๒} พระครูวินัยธรยิ่งยง ธมมมวโร, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไห อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๖.

จึงเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นปัจจัยส่งเสริมในการตัดสินใจ ความแตกต่างของรายได้นั้นมีผลต่อแนวคิด และความคิดเห็นในด้านต่างๆ ที่ไม่แตกต่างกันมากนักในความคิดของประชาชน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ไพบุลย์ ตั้งใจ^{๑๓}** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ตามหลักอิทธิบาท ๔ : กรณศึกษา บริษัทแอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ" ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ฝ่ายที่สังกัด และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ๕.๒.๓ จากผลการวิจัย แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาวินิจฉัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ซึ่งการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น เป็นการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informant) จำนวน ๑๐ รูป/คน จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. ด้านทาน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ พบว่า มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ การบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย ด้านทาน แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดได้นั้น บุคลากร เจ้าหน้าที่รวมถึงผู้บริหาร ต้องมีศักยภาพในการทำงาน งานที่ออกมาจึงมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ที่สำคัญคือเป็นคนที่ยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ช่วยเหลือ เพื่อแผ้วถางกันและกัน มีความโอบอ้อมอารีต่อกัน เป็นการนำเอาหลักสังคหวัตถุธรรม มาประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี และยังบ่งบอกถึงการเป็นนักบริหารที่ดี ทำให้เกิดศรัทธาและให้การยอมรับ มีความราบรื่นและประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังสร้างความประทับใจต่อประชาชนที่มาติดต่อราชการอีกด้วย การบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรม ด้านทาน คือ การให้สิ่งของของตนแก่คนที่ควรให้ ในทางสถาบันครอบครัว การให้สิ่งของเป็นสิ่งที่หัวหน้าครอบครัวต้องเรียนรู้ คือต้องรู้จักการให้ โดยเฉพาะการแบ่งปันทรัพย์สินหรือมรดกให้แก่สมาชิก ในครอบครัว ต้องทำด้วยความยุติธรรม ปราศจากอคติต่อกัน ทานในทางพระพุทธศาสนามี ๒ อย่าง คือ อามิสทาน เป็นการให้สิ่งของ

^{๑๓} ไพบุลย์ ตั้งใจ, "ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ตามหลักอิทธิบาท ๔ : กรณศึกษา บริษัทแอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ", วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๕๓.

และธรรมทาน เป็นการให้ธรรมะ ในหลักของท่าน การให้มีหลายอย่างหลายวิธี ไม่ได้หมายถึงการให้วัตถุสิ่งของอย่างเดียวการช่วยงานตามสมควรแก่โอกาส การมีน้ำใจต่อกันบนท้องถนนของผู้ขับชี่ยานพาหนะ การลูกให้คนแก่หรือสตรีนั่งขณะอยู่บนรถโดยสารประจำทาง การแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต การให้อภัยแก่ผู้ทำความผิดที่กลับตัวแล้วหรือการให้อภัยแก่กันและกัน ไม่ผูกอาฆาตปองร้ายกันกับผู้ที่มิกระทำความชั่ววิวาทกันก็ถือว่าเป็นการให้เหมือนกัน โดยเฉพาะการให้อภัยนั้นถือว่าเป็นการให้ที่ประเสริฐ ทำให้ไม่ต้องมีเวรต่อกันและกันต่อไป อันเป็นเรื่องที่ทนทุกข์ทรมานไปนานแสนนาน มีผลเทียบเท่ากับการให้ทาน ซึ่งถือว่าชนะการให้ทุกอย่าง

๒. ด้านปิยวาจา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ คำพูดหรือวาจาสุภาพอ่อนน้อมเป็นสิ่งจะให้การสื่อสารกันมีความสำเร็จ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เมื่อในเวลาใดมีคำพูดที่ไม่ดีต่อกันหรือพูดที่ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันขัดแย้งซึ่งกันและกัน ก็อาจจะเกิดความบาดหมางใจกันจนเกิดการทะเลาะวิวาทกัน ดังนั้นการหักห้ามวาจาหรือไตร่ตรองก่อนจะพูดจึงเป็นสิ่งที่ปฤชนทุกคนควรนำไปปฏิบัติเพราะการพูดจาที่สุภาพอ่อนน้อมให้สิ่งที่ดีต่อกันทำให้มีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อกัน ดังนั้นการพูดเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการปฏิบัติงานทุกๆ ด้าน การพูดที่ทำให้เกิดประทับใจต่อผู้ฟังหรือผู้รับบริการ คือการพูดดีสุภาพอ่อนน้อม ถูกกาลเทศะ พูดแต่สิ่งที่ไม่เป็นภัยต่อตนเอง ในการใช้วาจาที่เป็นน้าฟังสุภาพอ่อนน้อมทำให้โลกสดใสมากขึ้น เราจึงต้องบริหารอารมณ์ให้ดี คือมีความฉลาดทางอารมณ์ให้มากที่สุด การบริหารตามหลักปิยวาจา คือการมีคำพูดที่ไพเราะหรือการใช้วาจาสุภาพอ่อนโยนกับเพื่อนร่วมงานกับคนในครอบครัว จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกประทับใจและมีกำลังในการทำงาน การใช้คำพูดมีประโยชน์ต่อการบริหารงานหรือต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างยิ่ง ปิยวาจา ไม่ได้หมายความว่า มีวาจาอ่อนหวานเป็นที่รักแก่ผู้ฟังอย่างเดียว วาจาที่เปล่งออกไปแล้วทำให้ผู้ฟังได้สติ ได้ข้อคิดสะกิดใจ สามารถเปลี่ยนมุมมอง เปลี่ยนความคิดผิดเป็นความคิดถูกก็ถือว่าเป็นปิยวาจาเช่นเดียวกัน ดังนั้น สรุปได้ว่าหลักปิยวาจา ซึ่งประกอบด้วยการมีจิตสุจริต จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการเสริมสร้างความพึงพอใจต่อผู้อื่นและเสริมสร้างบรรยากาศการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น

๓. ด้านอัตถจริยา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ การอุทิศตนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมไม่ว่าจะด้วยร่างกาย แรงความคิด ความชื่นชมยินดีคล้อยตาม สนับสนุนหรือส่งเสริมแล้วลงมือทำโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งมีเป้าหมายหลักอยู่ในอนาคตคือความเจริญหรือพัฒนาด้านต่างๆ ต่อเทศบาลตำบลหนองหอย การบริหารงาน

ตามหลักอรรถจริยา คือ การประพฤติให้เป็นประโยชน์ทั้งฝ่ายตนเองและคนอื่น หมายความว่า ต้องไม่ทำให้เสียประโยชน์ทั้งสองฝ่ายผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองหรือสร้างฐานะของตนให้มั่นคงเสียก่อน และในขณะเดียวกัน ก็ไม่ละเลยประโยชน์ของเพื่อนร่วมงานหรือของคนรอบข้างหรือประโยชน์ที่เป็นสาธารณชนทั่วไป เช่น เข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ ตามโอกาสอันควร ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนฝ่ายเดียว การทำอย่างนี้จะทำให้เพื่อนร่วมงานและคนรอบข้าง เกิดความประทับใจ แสดงถึงความมีน้ำใจของผู้บริหาร หรือผู้นำองค์กรผู้นำครอบครัว เมื่อถึงคราว ต้องทำประโยชน์ตนบ้างที่ต้องใช้คนช่วยเป็นจำนวนมากก็สามารถที่จะขอกำลังความช่วยเหลือ จากเพื่อนร่วมงานและคนรอบข้างได้ และคนเหล่านั้นก็พร้อมที่จะช่วยเหลืออย่างภูมิใจอย่างเต็มที่ หรือถึงแม้ว่าการทำเพื่อประโยชน์ของคนอื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ก็เป็นการประพฤติประโยชน์ ในความหมายนี้เหมือนกันในเรื่องนี้พระพุทธองค์ทรงทำเป็นตัวอย่างมาแล้ว ตอนที่พระองค์ ทรงบำรุ้งภิกษุอาพาธรูปหนึ่ง พระองค์เห็นภิกษุอาพาธถูกพวกภิกษุทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพัง จึงเสด็จ ไปช่วยทำชำระร่างกายแล้วแสดงพระธรรมเทศนาให้ฟัง หลังจากนั้นพระองค์จึงตรัสพระดำรัสว่า ใครต้องการหรือปรารถนาจะอุปฐากพระองค์ขอให้อุปฐากภิกษุอาพาธ แล้วรับสั่งให้ภิกษุ ดูแลกันและกัน เพราะว่าพวกเราได้สละครอบครัวญาติพี่น้องมาแล้ว ถ้าเราไม่ดูแลกันใครจะมาดูแล ดังนั้น สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่โดยมีความกระตือรือร้น การอุทิศตนและบำเพ็ญประโยชน์ ต่อองค์กรจึงเป็นการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุธรรม ด้านอรรถจริยา ได้เป็นอย่างดี

๔. ด้านสมานัตตตา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญพบว่า มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ของตนไม่ขาดตกบกพร่อง การวางตัวเหมาะสมกับฐานะ ความเป็นกลาง การให้บริการหรือให้ความช่วยเหลือในหมู่คนทั้งหลายในเวลาเดียวกันอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ ในความเหลื่อมล้ำอายุ เพศ เลือกชั้นวรรณะ การประพฤติตนเป็นที่น่าชื่นชม ในความเหมาะสม การแต่งกายสะอาด เรียบร้อยมีความสง่า ทั้งกิริยาท่าทางที่เหมาะสมที่ควรแก่การ ปฏิบัติงาน การบริหารตามหลักสมานัตตตา คือ การนำตนเข้าไปเชื่อมสมานกับคนอื่นหรือการวางตน ให้เสมอต้นเสมอปลายกับคนอื่นไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงานร่วมสถาบันต่างๆ สรุปได้ว่า การบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย โดยบุคลากร เจ้าหน้าที่ ความเป็นกลาง มีการวางตัวที่เหมาะสม ถูกกาลเทศะและแยกแยะหน้าที่ออกจากความเป็นส่วนตน ทำหน้าที่บริการ ประชาชนอย่างเสมอภาค เป็นความสำเร็จของการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังกัดวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) เทศบาลตำบลหนองหอยควรนำหลักสังกัดวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยปรับใช้ให้เป็นรูปธรรมชัดเจน เพื่อปลูกฝังแนวคิดในการปฏิบัติงานให้เป็นไปด้วยความเต็มใจ

๒) เทศบาลตำบลหนองหอยควรนำหลักสังกัดวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๓.) เทศบาลตำบลหนองหอยควรนำหลักสังกัดวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากผลการวิจัย ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังกัดวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

๑) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการส่งเสริมพัฒนาระบบการบริหารงาน อย่างไม่หยุดยั้งในเชิงรุก เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

๒) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการยึดแนวสังกัดวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการเสียสละประโยชน์ส่วนตนและยึดประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนที่มาใช้บริการ

๓) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการยึดแนวสังกัดวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการพูดจาไพเราะ อ่อนหวาน สุภาพอ่อนโยน

๔) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการยึดแนวสังกัดวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำตนให้เป็นประโยชน์ ทำสิ่งที่มีประโยชน์และสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีประโยชน์ให้แก่ประชาชน

๕) เทศบาลตำบลหนองหอยควรมีการยึดแนวสังกัดวุฒิสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีความเสมอต้น เสมอปลายและวางตนให้เหมาะสมในการปฏิบัติงาน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุธรรมของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษา ดังนี้

๑) ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยเหมือนหรือแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้

๒) ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัยให้กว้างมากขึ้น นอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๓) ควรมีการติดตามและประเมินผล ทุกครั้งที่มีการนำหลักธรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

๔) ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ หลังจากมีการนำหลักสังคหวัตถุธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองหอย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่